

# OBSAH

## ÚVOD

|                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------|----|
| Lidové výtvary prostonárodní v praxi obecné školy . . . . .    | 5  |
| Hlubší význam lidových prvků ve vývoji čes. škol národ.. . . . | 6  |
| Jak uskutečňovati lidovou tradici ve škole? . . . . .          | 16 |
| Místní a krajové památky pramenem . . . . .                    | 40 |
| Lidové hry a zábavy dětí . . . . .                             | 53 |

## DOLNÍ STUPEŇ

|                                                                         |           |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <i>Lidové prvky v ručních pracích výtvarných a v kreslení . . . . .</i> | <i>56</i> |
| U hromady písku . . . . .                                               | 56        |
| Pobyt v přírodě . . . . .                                               | 58        |
| Hračky z přírodnin . . . . .                                            | 58        |
| Hračky z odpadků . . . . .                                              | 65        |
| Sezónní hračky . . . . .                                                | 67        |
| Hříčky z papíru . . . . .                                               | 71        |
| Lidový obsah v dětských ilustracích . . . . .                           | 73        |
| Říkadla k rytmiickým cvikům . . . . .                                   | 77        |
| Zdobné projevy žactva . . . . .                                         | 78        |

## STŘEDNÍ STUPEŇ

|                                                                         |           |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <i>Lidové prvky v ručních pracích výchovných a v kreslení . . . . .</i> | <i>83</i> |
| Figurky ze špalíček . . . . .                                           | 85        |
| Vázání a pletení . . . . .                                              | 86        |
| Hnětené hračky . . . . .                                                | 88        |
| <i>Z prostonárodních výročních obyčejů, zábav a slavností . . . . .</i> | <i>90</i> |
| Hračky na sv. Mikuláše . . . . .                                        | 93        |
| Dárky, nadílky na Štědrý den . . . . .                                  | 96        |
| Vrkoč místo vánočního stromku . . . . .                                 | 107       |
| Vynášení smrti a přinášení májíčku . . . . .                            | 118       |
| Koledník a kolednice na stromech . . . . .                              | 113       |
| Pomlázka — kraslice . . . . .                                           | 114       |

|                                                                         |     |
|-------------------------------------------------------------------------|-----|
| Dětská pomlázka . . . . .                                               | 116 |
| Řehtání a klapání velikonoční . . . . .                                 | 117 |
| <i>Přílohy vyprávěných zkazek (1—8)</i> . . . . .                       | 120 |
| Valašská pohádka o Bídě. . . . .                                        | 120 |
| Sedlák a čert. . . . .                                                  | 122 |
| Had ssaje mléko z hrnku. . . . .                                        | 122 |
| O hadu hospodáři. . . . .                                               | 123 |
| Plivník v Blatově na Českobrodsku. . . . .                              | 124 |
| Stodolník chrání stodolu. . . . .                                       | 125 |
| <i>Jídla staročeská: Bacán, toč, mochura a rozpíček (8—9)</i> . . . . . | 125 |

## HORNÍ STUPEŇ

|                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Lidové prvky v ručních pracích výchovných a v kreslení</i> . . . . .              | 128 |
| Hříčky kreslířské . . . . .                                                          | 129 |
| Lidová tiskátka. . . . .                                                             | 134 |
| Zvyky lidové v projevech výtvarných . . . . .                                        | 136 |
| Lidové stavby . . . . .                                                              | 147 |
| O malovaném nábytku . . . . .                                                        | 168 |
| Obnova lidové ornamentiky (nábyteček—hračky) . . . . .                               | 181 |
| K historii starých kamen . . . . .                                                   | 203 |
| Prvky lidového ornamentu . . . . .                                                   | 206 |
| O vyšivkách a vyšivačkách. . . . .                                                   | 209 |
| Řemeslnický ornament . . . . .                                                       | 212 |
| Práce samouků a všemělců . . . . .                                                   | 219 |
| Lidově malované modlitby a početnice . . . . .                                       | 224 |
| Kreslení a fotografování památek národopisných . . . . .                             | 235 |
| Vlastivědný výklad národopisných objektů a zjevů . . . . .                           | 238 |
| Lidopisné doklady . . . . .                                                          | 247 |
| Společenské změny a lidová bájetvornost . . . . .                                    | 248 |
| Praktické výsledky lidových prvků ve výrobách výt. práce<br>dětí . . . . .           | 252 |
| Doslov od L. B. Popelkové-Bretšnajdrové: Lidov ýchova<br>v domácích naukách. . . . . | 261 |
| Rejstřík jmenný . . . . .                                                            | 264 |
| Rejstřík věcný . . . . .                                                             | 266 |
| Literatura. . . . .                                                                  | 269 |